

**TUIN
ONTWERP**

STUDIO

TUINONTWERPEN?

DOE HET GOED!

**Tuinontwerp inspiratie
e-book boordevol tips op weg
naar uw droomtuin**

**GRATIS
E-BOOK**

GROENE UITDAGING

ZELF JE TUIN ONTWERPEN? PRIMA! LEUK! SPANNEND!

Maar beseft, dat het een bijzondere uitdaging is.
Een groene uitdaging, natuurlijk!

Of het nu gaat om de aanleg van een compleet nieuwe tuin. Of om de renovatie van een bestaande tuin. Het maken van een passend ontwerp heeft veel voeten in de aarde. Meer dan u vooraf zou denken.

Grondige voorbereiding

Zonder grondige voorbereiding is het risico groot dat je serieuze fouten maakt. Dat zien wij in de praktijk regelmatig voorbijkomen. Mensen gaan voortvarend te werk met hun project droomtuin, maar in hun enthousiasme maakt men verkeerde keuzes, foute inschattingen. Met als gevolg - naast onnodige kosten en vertraging - vooral een teleurstellend resultaat. Geen droomtuin, maar treurtuin.

Geen droomtuin, maar treurtuin.

Goede tips

Een gedegen voorbereiding is dus essentieel.

Dat begint met vooraf nadenken, plannen, inmeten en veel schetsen en tekenen. Wat er ook bij hoort: breed oriënteren en inlezen.

Dit E-book kun je lezen als een handige reis- en inspiratiegids op weg naar uw droomtuin. We bespreken de belangrijkste aandachtspunten. We benoemen listige valkuilen. En we bieden tientallen verschillende tuintips en praktische handvatten. En meer (links naar) groene inspiratie.

We delen onze kennis en ervaring met plezier.

Vragen, opmerkingen? Wil je ervaringen delen? Wij horen het graag.

Veel succes - en heel veel plezier! - met het realiseren van je eigen droomtuin.

Peter van Schaik

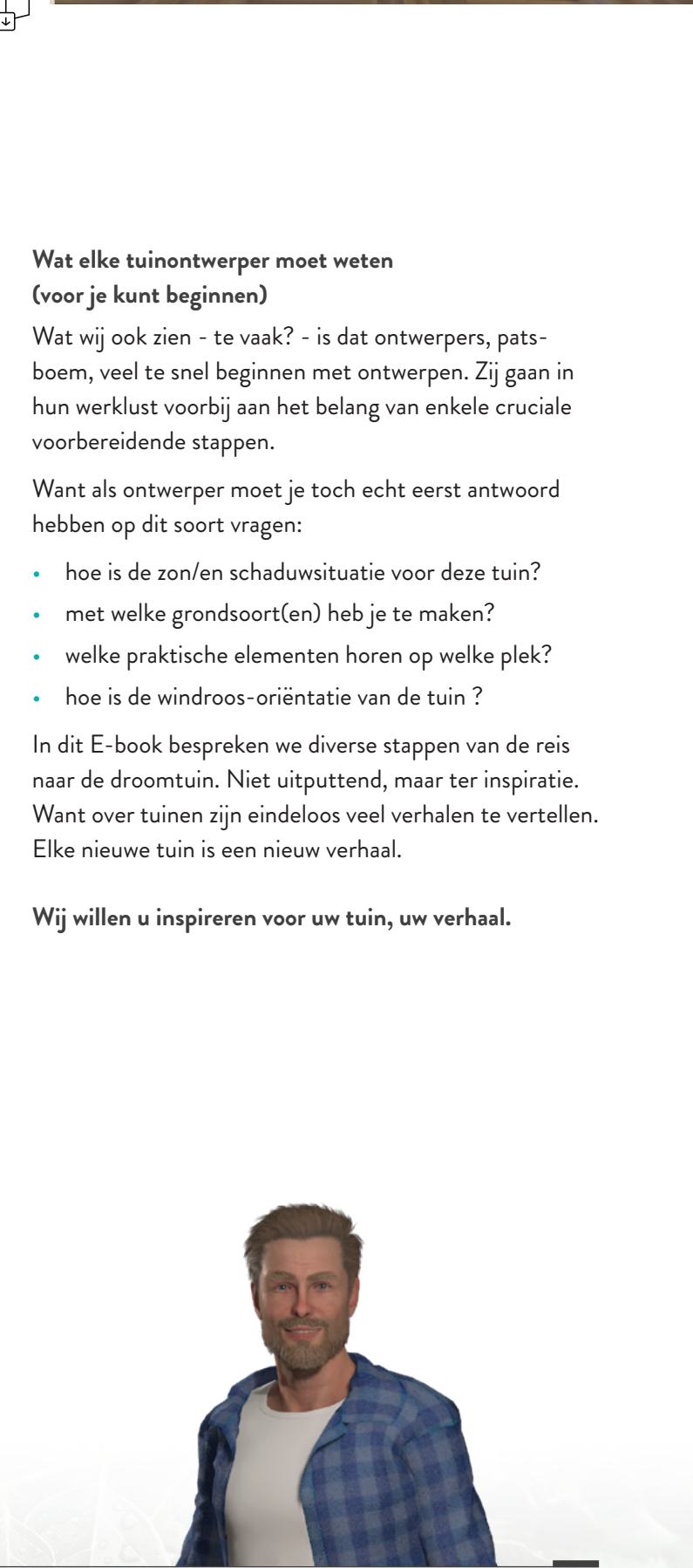
Tuinontwerp.studio

IN DIT E-BOOK:

- 1 Alles op z'n tijd. In de juiste volgorde
- 2 Belangrijke stap: Meten = Weten
- 3 Klein hoogteverschil, groot effect
- 4 Vergunningvrij? Soms wel, soms niet
- 5 Inspiratie. Pas op voor een overdosis
- 6 Hou ook rekening met externe factoren
- 7 Verlies de balans niet uit het oog
- 8 Beplanting? Maak de juiste keuzes
- 9 Tuinverlichting - zo veel keuze
- 10 Zon & tuinligging
- 11 De perfecte tuinligging
- 12 Het verhaal van zon & aarde
- 13 Budget? Praat erover!
- 14 En nu aan de slag

TUINONTWERPEN?
DOE HET GOED!

ALLES OP Z'N TIJD. IN DE JUISTE VOLGORDE

Een oude Oosterse wijsheid, waar wel wat in zit. Maar er is ook iets op af te dingen. Want als jouw eerste stap niet de goede stap is als begin, dan is de vraag of je het gewenste doel wel bereikt. Met andere woorden: het gaat ook om de juiste volgorde van stappen.

Een goed tuinplan is noodzakelijk. Waarin alle belangrijke stappen - en tussenstappen - op een rijtje staan. Dat vergt het nodige denkwerk vooraf. Maar het is de investering waard, want een gedegen plan geeft houvast, en wijst je de juiste weg.

Fasern

Ons advies (en werkwijze) is: werk stap voor stap, in een logische volgorde. En bepaal per stap de prioriteiten. Segmenteren, noemen wij dat. Dus niet in één flow, niet overhaast alle keuzes maken, en alle knopen doorhakken; nee, niet doen.

Wel doen: selectief, gefaseerd, stap voor stap je tuinplan volgen. Dan hou je overzicht, en werk je veel doelgerichter en maak je de betere keuzes. En: je bespaart tijd, geld, en stress. Met als bonus dat je echt de tuin krijgt die je droomde.

Wat wij ook zien - te vaak? - is dat ontwerpers, pats-boem, veel te snel beginnen met ontwerpen. Zij gaan in hun werklust voorbij aan het belang van enkele cruciale voorbereidende stappen.

- hoe is de zon/en schaduw situatie voor deze tuin?
- met welke grondsoort(en) heb je te maken?
- welke praktische elementen horen op welke plek?
- hoe is de windroos-oriëntatie van de tuin ?

In dit E-book bespreken we diverse stappen van de reis naar de droomtuin. Niet uitputtend, maar ter inspiratie. Want over tuinen zijn eindeloos veel verhalen te vertellen. Elke nieuwe tuin is een nieuw verhaal.

Wij willen u inspireren voor uw tuin, uw verhaal.

BELANGRIJKE STAP: METEN = WETEN

Veel fouten kun je voorkomen. Een kwestie van scherp zijn in de voorbereiding. Je kunt zeker ook leren van fouten die anderen hebben gemaakt. Zo zien wij dat veel fouten al ontstaan bij de eerste belangrijke stap in het ontwerptraject: het opmeten van de tuin.

In dit hoofdstuk leest u hoe je een tuin wel correct kunt opmeten.

Nauwkeurig meten!

Nauwkeurig opmeten! Dat is de vitale eerste stap op weg naar je droomtuin. Of het nu gaat om een compleet nieuwe tuin, of een renovatie-tuin.

Natuurlijk is een betrouwbare plattegrond onmisbaar. Betrouwbaar wil zeggen dat de schaal 100% overeenkomt met de werkelijke afmetingen van de tuin.

Zorg er dus voor dat de plattegrond exact de juiste maten weergeeft. Pas dan kun je de diverse onderdelen en elementen goed intekenen, van vijver tot moestuin tot zonneterras.

Gebruik de gevel om (dwarse) lijnen met een rechte hoek te maken. Maak daarvoor een bouwhaak met een rechte hoek van 3 aan elkaar gespijkerde latten.

U kunt ook een rechte hoek maken door 3 touwtjes van 3, 4 en 5 meter aan elkaar te knopen. Korter kan ook, maar houdt de verhouding op 3:4:5). De hoek tussen touwtje 3 en 4 is altijd 90 graden. Dat werkt als volgt: zet 2 paaltjes in de grond op de bestaande basislijn, afstand 4 meter. Leg het touw er zo omheen dat de knopen precies om de paaltjes komen. Sla het derde paaltje op de plek van de 3e knoop, en zorg ervoor dat dit paaltje dan haaks op de zichtlijn staat. Dan heb je de eerste haakse lijn, die je weer kunt verlengen met doorzichten. En zo verder naar behoefte.

TIP: Meten met z'n tweeën

Het opmeten van je tuin gaat het makkelijkst als je het met z'n tweeën doet. Vraag altijd of iemand je wil assisteren.

TIP: Maak een kladtekening.

Maak eerst een kladtekening waarop je de maten noteert. Tekende daarna alles over op schaal (bijvoorbeeld op de computer). Een goede schaal voor grote tuinen is 1:100, ofwel: 1 cm op papier = 1 meter in de tuin. Voor kleine tuinen is 1:50 een goede schaal (2 cm op papier = 1 meter). Voor details is 1:20 een handige schaal (5 cm = 1 meter).

TIP: Check altijd het kadaster

In de voorbereiding altijd de kadastrale gegevens, als u van plan bent om die te gebruiken voor het opmeten van de tuin. Ik kan mensen daarom ook niet vaak genoeg op het hart drukken om maten altijd zelf te controleren. Met passen en meten wordt de meeste tijd versleten!

Kadastrale kaart met maatvoering: een goede start

Op onze website vindt u informatie over de (indicatieve) maten en ligging van uw (toekomstige) perceel. Deze informatie is gebaseerd op officiële gegevens van het Kadaster. Je ziet de breedte en lengte van de tuin, en wat de vorm is. Ook krijg je de afstanden van de bebouwing tot de kadastrale grens. Deze kaart is een goede start. Onmisbaar als je echt aan de gang gaat met je tuin, als je een schutting of heg wil plaatsen, of een schuur. De kaart wordt op schaal geleverd.

Tuinmaterialen

Een betrouwbare tuintekening is ook nuttig om te kunnen berekenen hoeveel tuinmateriaal benodigd is voor de uitvoering van het tuinontwerp. Zoals harde materialen - terrastegels, vlonderdelen, schuttingpalen e.d. - en natuurlijk zachte materialen - zoals grond, gras, planten, struiken, bomen. Een goede inschatting - niet te veel, niet te weinig - voorkomt vervelende verrassingen.

HOOFDSTUK 3

KLEIN HOOGTEVERSCHIL, GROOT EFFECT

Let goed op bij het opmeten van de diverse maten in de tuin. Het kan zomaar zijn dat de maten die je opmeet, afwijken van wat er op de oorspronkelijke tekening staat. Dat geldt ook voor de hoogtematen, en die wil je zo goed mogelijk noteren. Hoe beter de informatie, hoe beter je het ontwerp kunt inrichten. En hoe beter je kunt nadenken over oplossingen voor praktische zaken. Zoals - niet onbelangrijk - een hemelwaterafvoer plan.

Goede argumenten

Hoogteverschillen zijn in onze lage landen niet spectaculair. (Of, zoals een landschapsdichter schreef over Holland: 'Ons land is nat en plat, met eten zat'.)

Toch zie je in veel (mooie) tuinen dat ontwerpers niveauverschillen toepassen. En of je nu kiest voor een groot of klein niveauverschil, er zijn goede argumenten om te werken met hoogteverschillen. Bijvoorbeeld een verhoogde border, verlaagde vlonder, een getrapte waterloop, een speels pad met stepping stones. Of een markante trap.

Een trap? Hoe mooi kan dat zijn!

Wie kiest voor een trap in de tuin komt voor allerlei vragen te staan. Om te beginnen is de locatie van de trap een belangrijke keuze voor het ontwerp. Wordt het één extra brede trap, centraal in de hartlijn van de openslaande tuindeuren? Of kiest u voor twee smallere trappen langs de flanken? Hoe breed mag het terras zijn, gemeten tot de eerste trede? Welke vorm krijgt de trap? En wordt de trap geflankeerd met muurtjes, borders, of zijn de treden organisch ingelegd in het groen? Oh ja, nog zo'n keuze: van welk materiaal maken we de trap? Zo zijn er meer aspecten.

Klein hoogteverschil, groot effect

Wat de gewenste stijl van je tuin ook is, niveauverschil draagt bij aan de beleving en uitstraling. Niveauverschillen kun je op verschillende manieren opvangen: met een talud, een gemetseld muurtje, een constructie met tuinhout, met wilgentenen of gestapelde keien.

Het hoogteverschil hoeft niet groot te zijn. Ook subtiele verschillen hebben al effect.

TIP: Maak het zo breed mogelijk

Een paar brede treden trekken de aandacht, geven structuur en richting. Een licht verhoogd terras, dat toegankelijk is via 1 a 2 treden over de hele breedte, is een krachtig element in een tuinontwerp.

TIP: Gebruik de trapformule

Als vuistregel voor het maken van een trap kun je de zogenaamde 'trapformule' toepassen: $2x \text{ de optrede} + 1x \text{ de aantrede} = 57 - 63 \text{ cm}$.

HOOFDSTUK 4

VERGUNNINGVRIJ? SOMS WEL, SOMS NIET.

De tijd dat je - bij wijs van spreken - zelfs voor een nieuwe plantenbak een vergunning moest aanvragen, ligt gelukkig ver achter ons. Ook de welstandscommissie is vandaag de dag veel klantvriendelijker dan vroeger. Er mag en kan veel zonder vergunning. Maar...dat wil niet zeggen dat u vrolijk fluitend vrijuit kunt klussen in en om de woning. Dan kon je toch wel eens van een koude kermis thuiskomen...

Check de regels

Er zijn genoeg voorbeelden van professioneel uitgevoerde projecten, waarbij de vereiste vergunningen ontbraken. Oeps, foutje. Ergens in de voorbereiding iets misgegaan. Domweg vergeten? Kan gebeuren. Maar als de gemeente - of provincie - je de opdracht geeft om je project weer af te breken, dan baal je. Zonde van het geld, de tijd, de inspanning.

Actuele regelkennis is belangrijk, weten wij uit ervaring. Je moet gewoon altijd zelf checken of er vergunningen nodig zijn voor de uitvoering van je plannen. En niet als het project al begonnen is, maar gewoon vooraf, als onderdeel van de voorbereiding. Voor de eerste spade de grond in gaat.

TIP: Doe de (gratis) vergunning-check

Bij iedere gemeente is het mogelijk om (online) een vergunning-check uit te voeren op basis van de wensen die je hebt. U wilt vooraf risico's in kaart brengen om dit soort problemen te voorkomen. De informatie is gratis voorhanden, dus maak er gebruik van en trek nooit je eigen plan in dit soort situaties.

www.omgevingsloket.nl/Particulier/particulier/home

Vergunningvrij aan de slag?

Over het algemeen kun je als woningbezitter je tuin uitbreiden zonder tijdrovend ambtelijk gedoe. In principe vergunningvrij dus. Maar, let op: dit geldt niet altijd, en niet overal!

Voor standaardsituaties is meestal vrij simpel te achterhalen of je wel of geen vergunning nodig heeft. Maar er zijn soms onduidelijkheden, twijfelgevallen. Daarom is ons advies: check altijd zelf, rechtstreeks bij uw gemeente. **(Zie tip!)**

HOOFDSTUK 5

INSPIRATIE. PAS OP VOOR EEN OVERDOSIS

Zonder inspiratie geen creatie. Deze oer-oude waarheid geldt wat ons betreft ook voor tuinontwerpen. Maar pas wel op voor een overdosis aan ideeën. Te vaak dreigen mensen vast te lopen in verlammende keuzestress. Het risico van TMI. (Too Much Inspiration)

Hoe kom je aan voldoende (tuin)inspiratie?

U gaat natuurlijk gericht op zoek. Op internet: Instagram, Pinterest, Influencers, en noem maar op.

De socials (sociale media) staan bol van groene tips. Met gelikte plaatjes (al dan niet gefilterd); talloze lijstjes en tips van goedwillende en professionele deskundigen. (Ja, ook wij, u vond ons immers op internet.)

Daarnaast biedt ook de fysieke wereld veel inspiratie. U kunt eindeloos struinen door tuincentra, andere tuinen, parken, en plantsoenen. Ook Moeder Natuur is een onuitputtelijke bron.

Zo loop je vaak en veel tegen de mooiste ideeën aan. En je denkt: YES! WOW! Eureka! Wil ik ook!

Pas op: Too Much Inspiration

Inspiratie is overal. Mooi toch? Ja, maar... Er is inderdaad een stevige maar. Want: je kunt ook teveel inspiratie opdoen. We zien het regelmatig in onze praktijk. Het TMI-syndroom: Too Much Information (in dit geval dus Inspiration). Met als gevolg: serieuze keuzestress, vertraging, besluiteloosheid, zelfs vastlopen, verdwalen in de vele, vele opties.

Met zo'n overdosis mogelijkheden in je hoofd is het onmogelijk evenwichtige keuzes te maken voor een echt uitgebalanceerde tuin. Je bent niet meer bezig met doordacht ontwerpen. De balans ontbreekt, waardoor de tuin - zeker met de jaren - volstrekt uit de hand kan lopen. En van al die mooie ideeën zie je dan helemaal niets terug.

Inspiratie is goed. Maar met mate!

TIP: Less = More. Voorkom te veel inspiratie.

Mensen zoeken vaak inspiratie via Pinterest en andere socials. Van de leukste ideeën maakt men moodboards met de mooiste plaatjes. Zoveel, dat je er een museumzaal mee kunt vullen, bij wijze van spreken. Maar het illustreert het risico van te veel inspiratie.

Al die plaatjes zijn prachtig, maar hoe kun je nog een goede keuze maken? Niet dus. En als er toch gekozen moet worden? Wel, dan liggen fouten op de loer. Je ziet dan - hoe toepasselijk - door de bomen het bos niet meer. Belangrijke les: less = more.

TUINONTWERPEN?
DOE HET GOED!

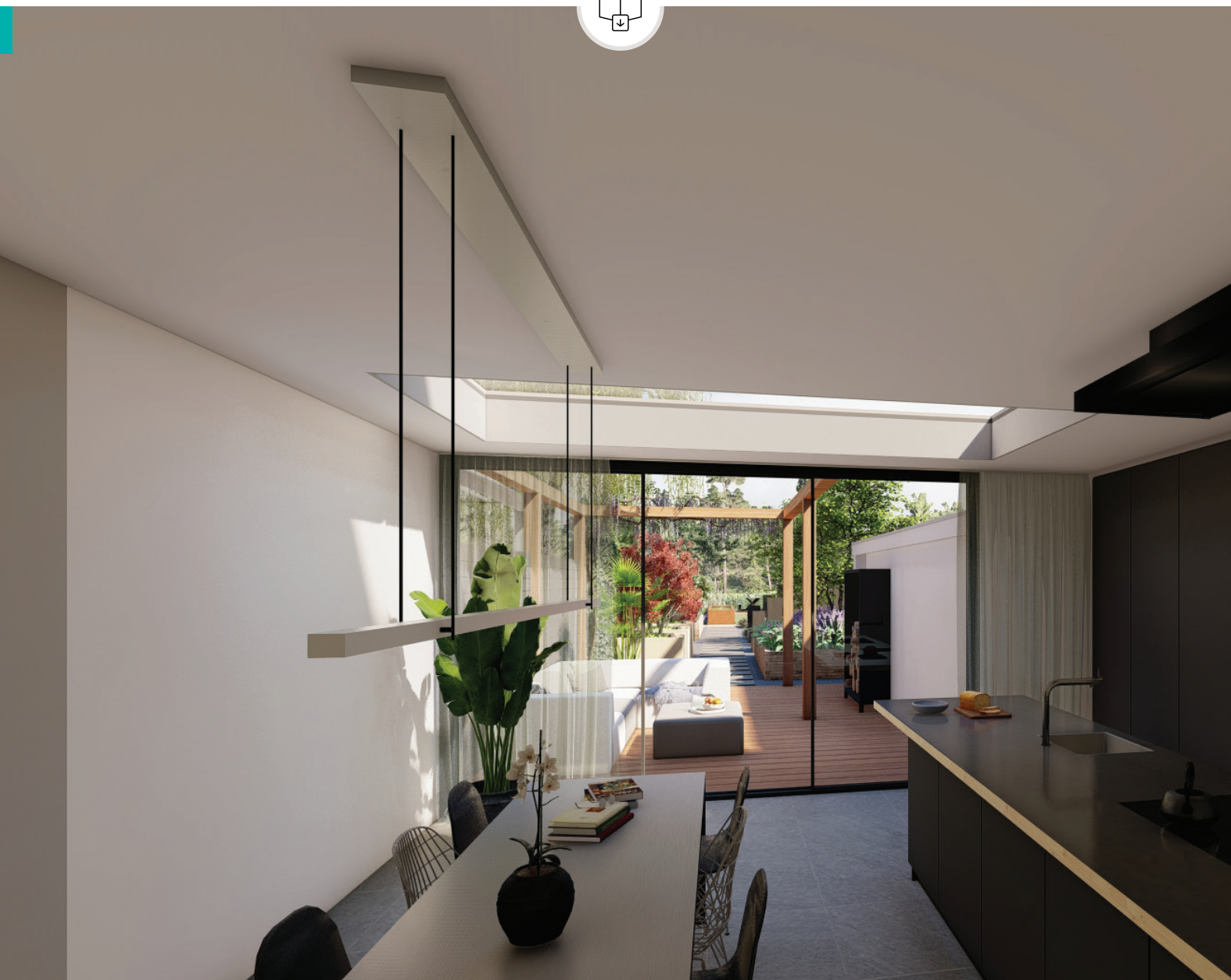
HOU OOK REKENING MET EXTERNE FACTOREN

Bij het maken van een tuinontwerp moet je altijd verder kijken dan alleen de (geplande) tuin. Ook aan de andere kant van de kavelgrenzen zijn factoren die de keuzes en mogelijkheden beïnvloeden.

Bijvoorbeeld belangrijke zaken als zon en schaduw, de windroos-oriëntatie, natuurlijke beschutting, de aan/afwezigheid van nabije bebouwing. Ofwel hoe zit het met de eigen privacy en die van de eventuele burens?

Dit soort vragen moet je in een vroeg stadium, al voor je begint, in kaart brengen. Dan heb je een completer overzicht van de startsituatie. En kun je beter, en vooral logischer, nadenken tijdens het ontwerpen. Dat is een voorwaarde voor het maken van de beste keuzes.

Dan is de kans dat je achteraf nog iets moet veranderen bovendien minimaal.

TIP: Uw groene onderhoudsvriendelijke tuin

Als u kiest voor (meer) groen in de tuin, op de juiste manier toegepast in het ontwerp, dan is uw tuin onderhoudsvriendelijker dan een tuin met vooral veel sierbestrating.

HOOFDSTUK 7

VERLIES DE BALANS NIET UIT HET OOG

Van verstening naar vergroening. Een stukje historie: vanaf het jaar 2000 vindt een grote verschuiving plaats in het Nederlandse tuinlandschap. Mooi en ruim beplante tuinen maken plaats voor steeds dichter bestrate percelen, 'tuinen' met meer tegels en klinkers, dan planten en struiken. Het groen zag je vooral terug bij kwekers en tuincentra.

Niet ideaal

Die trend - de verstening - heeft even doorgezet. Met als argument dat een betegelde tuin weinig onderhoud vraagt. Lekker makkelijk en goedkoop, vond de tuineigenaar. Maar dat bleek een vals argument, die zogenaamd onderhoudsvrije tuin is toch niet zo ideaal.

Ten eerste vergt (sier)bestrating wel degelijk intensief onderhoud. Ten tweede, en dat weten we nu maar al te goed, speelt bestrating een rol in de opwarming. Dat de temperatuur in stedelijke gebieden snel hoger oploopt dan in natuurlijke, open gebieden, heeft o.a. te maken met de hoge bestratingsdichtheid. Dat effect speelt ook op kleine schaal, tot op het niveau van individuele tuinen.

NK Tegeltje wippen!

Gelukkig zijn mensen zich steeds meer bewust van het belang van vergroening. De betere tuinontwerpers, hoveniersbedrijven en brancheorganisaties - Nederland en België - zetten zich in voor veel meer groen. Ook gemeenten stimuleren de vergroening, met o.a. het NK Tegeltje Wippen (Check: <https://nk-tegelwippen.nl/>).

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat steen-elementen in tuinontwerpen taboe zijn. Je mag het zeker nog wel toepassen. Maar het gaat om de balans. Die moeten we niet nog een keer uit het oog verliezen.

Gezonde verhouding

Een uitgebalanceerd tuinontwerp waarborgt een gezonde verhouding tussen groen en grijs. Met een hoofdrol voor groen. Dat die verhouding ook letterlijk gezond is, krijgt steeds meer wetenschappelijk bewijs. In een groene omgeving, met planten, struiken, gras, bomen e.d., ervaren we minder stress. Dat geldt voor bos en hei, park en duin - dus ook voor uw tuin. De groene tuin draagt bij aan een betere nachtrust, betere ademhaling en doorbloeding.

De lucht is schoner, zuiverder.

Een goede balans waarborgt bovendien meer sfeer en een levendig contrast in de tuin.

TUINONTWERPEN?
DOE HET GOED!

BEPLANTING? MAAK DE JUISTE KEUZES

Dé uitdaging van een nieuw tuinontwerp is dat je blanco begint. Het vel is leeg, jij mag het helemaal invullen, indelen en inrichten. Het is verstandig om vooraf alles zo goed mogelijk door te denken. We kunnen het niet vaak genoeg benadrukken: stel een lijst op met vragen en actiepunten. Verwerk alle punten tot een werkbare planning. Een planning die haalbaar is: in tijd, budget en uitvoering. Een gedetailleerd stappenplan, het masterplan voor je tuinontwerp. De gids op weg naar je droomtuin. Ook die weg begint immers met de eerste stap.

Borders

Een van de stappen van je masterplan is 'het aanleggen van borders'. Ter inspiratie gaan we hier even kort nader op in.

Voor de aanleg van je border(s) heb je diverse vragen te beantwoorden en keuzes te maken. Wat voor beplanting wil je? Welke kleur(en)? Wat is de grondsoort? En is dat goed genoeg voor je beoogde planten? Wil je strakke, afgebakende borders, of mag het juist wat speelser? Wil je de border(s) vullen met bodembedekkers? (Dat scheelt onkruid wieden.). En zo meer vragen...

Gebruik een borderplan (= plattegrond)

Een onmisbaar hulpmiddel is een borderplan. Dat is een plattegrond van je border, en die kun je zelf schetsen. Die plattegrond is handig om te kunnen visualiseren hoe je border er uit kan zien. Je kunt spelen met de indeling, de invulling, en mogelijke kleurcombinaties. Het helpt je bovendien om goed in te schatten hoeveel planten nodig zijn. Zo voorkom je dat je te veel, of juist te weinig materialen en planten aanschaft.

Check de grondsoort

Tuingrond kan zuurrijk of kalkrijk zijn. Zit je op zandgrond, kleigrond of veengrond? Veel planten doen het goed op diverse grondsoorten. Er zijn ook planten die alleen goed

gaan op zure bodem, andere weer op kalkrijke bodem. Het is belangrijk om de samenstelling van jouw grond te kennen.

Zon of schaduw?

Komt je border op een zonnige plek, of op een meer schaduwrijke locatie? De zon/schaduw situatie is bepalend voor je planten-keuze. Let daar goed op.

Laag of hoog?

Een border hoeft niet per se laag te zijn. Een (appel) boompje bijvoorbeeld geeft meer variatie in de hoogte-diepte beleving. Dat bevordert de levendigheid. Ook letterlijk: er komen vogels op af, vlinders, insecten. En in het najaar heb je appeltaart uit eigen tuin...

TIP: Laat de grond testen

De grond van je (toekomstige) tuin kun je eventueel laten testen (o.a. bij de tuincentra). Je kunt ook zelf testen, met een bodemanalyse testkit. De test geeft de samenstelling en kwaliteit aan. En als de test uitwijst dat de bodem verbeterd kan worden, is het wel prettig om het op tijd te weten.

TIP: Belangrijke vragen bij het kiezen van planten

Hou je van felle kleuren of zachte tinten? Wil je alleen voorjaarsbloeiers, zomerbloeiers of najaarsbloeiers? Of een evenwichtige mix? Of ga je voor groenblijvend? Hoe hoog of breed mag je beplanting maximaal worden? Wil je planten die je kunt snoeien, om het model erin te houden?

TIP: Geautomatiseerd buitenlicht

Nee, het is niet nieuw. Maar wel steeds belangrijker. Buitenverlichting die inschakelt als het nodig is. Handig als je zelf thuiskomt in het donker. Zie je meteen waar het sleutelgat zit.

Of als je iets moet zoeken in de schuur achter in je tuin. Fijn als het tuinpad dan is uitgelicht met een led string, bovendien ook sfeervol. Zo kan er veel. Je kunt automatische verlichting ook per zone instellen, zelfs per lamp. Heel prettig. En ook heel duurzaam, met minimaal energieverbruik.

TUINVERLICHTING. ZO VEEL KEUZE

Lekker ontspannen in je eigen paradijs, 's morgens bij het krieken van de zon. Tussen de middag, buiten lunchen. Of een high-tea met vrienden op de vlonder aan de sloot. Soms ook als de schemer zich 'onmerkbaar' aandient. En vogels een laatste serenade fluiten in het kleurend avondrood. De eerste sterren ver'schijnen' - en kijk, een satelliet! Een mooi moment voor een goed glas. En om de sfeervolle tuinverlichting in te schakelen. Even nog wat lezen...

Lichtplan, deel van het tuinontwerp

Ook deze keuze begint met een stappenplan. Ons advies: neem de tuinverlichting mee in het basis tuinontwerp, als volwaardig lichtplan. Zet op een rijtje waarom je verlichting in de tuin wilt. Sfeer, veiligheid, zichtbaarheid? Zijn er speciale punten, locaties die je wilt uitlichten? Waar komen de aansluitpunten? De schakelaars?

Aandachtspunten

Het aanbod is groot, de mogelijkheden zijn uitgebreid. Een grondige oriëntatie is wenselijk. Enkele aandachtspunten ter inspiratie voor de tuinverlichting

Wat wil je:

- sfeerverlichting, met subtiele accenten op bepaalde locaties in je tuin
- totaal verlichting, de hele tuin kunnen belichten
- grondspots (aanlichting van onder af)
- buitenlampen aan de gevel rondom
- bewegingssensoren
- vijververlichting
- ornamenten uitlichten
- automatische belichting bij thuiskomst (voor deur, oprit, garage)

TIP: Mooie tuin als (ver)koop argument

Naast een gunstige tuinligging, is ook de kwaliteit van het tuinontwerp - hoe staat de tuin erbij? - een criterium om wel of niet te kiezen voor de aankoop van een huis.

HOOFDSTUK 10

ZON & TUINLIGGING

De zon - onze zon - bestaat al een tijdje. Deze voor ons zo belangrijk ster gaat volgens deskundigen nog zeker 5 miljard jaar mee. Wel zo fijn; het is een immense bron van kernenergie die ons voorziet van gratis warmte en licht. Zonder zon, geen leven op aarde. En dus ook geen (gunstig gelegen) droomtuin...

Tuinligging, wat is gunstig?

De ligging van je tuin ten opzichte van de zon'beweging' is medebepalend voor het tuinontwerp.

Vaak ook voor de marktwaarde van de woning. Je ziet het in huizenadvertenties en makelaarsflyers. Ook in vrolijke woonprogramma's prijzen mensen hun gunstig gelegen tuin aan: 'waar je al vroeg in het voorjaar in het zonnetje geniet van een kop cappuccino op je terras'; of 'waar je heerlijk in de schaduw een boek kunt lezen, een flesje prosecco in de koeler.'

Voor elk wat wils, dus? Want de ene gunstige ligging is de andere niet. Hoog tijd om enkele aspecten van de tuinligging op een rijtje te zetten.

Tuinligging:

- is de positie van je tuin ten opzichte van de woning en de zon
- heeft alles te maken met de hoeveelheid (zon)licht die in je tuin valt
dit hangt mede af van de hoogte en breedte van de eigen woning. Hoeveel schaduw geeft dat?
Verder kunnen andere bebouwingselementen en/of bomen in de buurt schaduw geven.
- bepaal je aan de hand van de vier windstreken (N, O, Z, W). Ofwel de windroos-oriëntatie =(tip)

TIP: Zo bepaal je snel de tuinligging (windroos-tuinprofiel)

Zorg dat je rond het middaguur met je rug naar het huis staat.

Kijk je in de zon? Dan ligt je tuin op het zuiden.

Schijnt de zon vooral 's avonds in de tuin? Dan ligt je tuin op het westen. Heb je al vroeg in de ochtend zon? Dan ligt je tuin op het oosten.

Heb je 's ochtends, 's middags en/of 's avonds geen zon? Dan ligt je tuin op het noorden.

HOOFDSTUK 11

DE PERFECTE TUINLIGGING?

Op die vraag is ons antwoord kort: bestaat niet. Er is geen perfecte tuinligging. Dat wil zeggen, de perfecte tuin ligt voor iedereen (een beetje) anders.

Er zijn veel variabelen. Niet op de laatste plaats je persoonlijke wensen.

De ideale tuin ligt niet per se op zuiden. Elke windrichting heeft z'n eigen voordelen (en ook nadelen), zoals je leest in ons windroos-tuinprofiel.

Tuin op het noorden

Deze tuinligging betekent meestal veel schaduw, omdat de bebouwing - huis, schuur, garage - de zon opvangt. Die extra schaduw is zelfs een voordeel als het hoogzomer is, zeker als de opwarming verder doorzet. Maar 's winters heb je echt minder zonlicht, ook omdat de zon dan lager staat. Met een goed tuinontwerp kun je inspelen op deze voor- en nadelen. Bijvoorbeeld met een slimme locatie voor je zonneterras.

Tuin op het oosten

De oostelijke georiënteerde tuin noemen wij in de branche de ochtendtuin. Ofwel een tuin met een 'ingebouwde' zonsopkomst. Stel u voor... Daar sta je: met een kop koffie in de hand, met je slaperige gezicht in het nog oranje getinte ochtendlicht. Je voelt de energie van de eerste zonnestralen die weerkaatsen in de vijver. Goedemorgen! En je neuriet ... Here comes the sun.

Tuin op het zuiden

In huizen-advertenties lees je wel eens: 'ideaal gelegen tuin op de zon!'. Nou, daar is wel wat op af te dingen. 'Op de zon' is het sowieso niet gezond om een tuin te hebben. Maar goed, de 'zontuin' is niet voor niets populair. Het garandeert veel zonuren. Van het vroege voorjaar tot diep in het najaar. Zelfs op windstille winterdagen kun je ervan genieten. Maar, als gezegd: het is gauw te heet. Natuurlijk kun je hittestress ondervangen met een goed tuinontwerp.

Tuin op het westen

Een tuin op het westen. Daar waar we de zon in de zee kunnen zien zakken. Het is goed om erop te wijzen dat een westwaarts georiënteerde tuin best veel genietbare zonuren te bieden heeft. Zeker in de zomer en nazomer blijft de avondzon lang voelbaar aanwezig. Heerlijk om zomaar te genieten.

TUIN
ONTWERP
STUDIO

HOOFDSTUK 12

HET VERHAAL VAN ZON & AARDE

Het is best heel bijzonder, maar iedereen vindt het de gewoonste zaak van de wereld dat de zon elke ochtend opkomt en 's avonds weer ondergaat. Het is natuurlijk fascinerend, dat eeuwige spel van dag en nacht, licht en schaduw. We zijn erop ingesteld. We passen ons aan op het ritme van de seizoenen: lente, zomer, herfst en winter. Elk seizoen heeft eigen, weer andere kenmerken. En elk seizoen beïnvloedt ons bestaan. En de natuur. En onze tuin. En onze stemming...

Ruimteschip aarde

Seizoenen gaan niet overal op aarde gelijk op. Dat heeft alles te maken met de schuine stand waarin onze aardbol om haar eigen as draait. (Denk aan een schuin draaiende tol).

Elk rondje om de eigen as duurt 24 uur, een etmaal. En zo, schuin tollend om haar as, draait onze planeet - ruimteschip aarde, zegt André Kuipers - in haar baan rond de zon.

Het rondje om de zon duurt één jaar, waarbij de afstand tussen zon en aarde - door die schuine stand van die as - soms wat groter is, soms wat kleiner. Daardoor lopen de seizoenen niet overal op aarde gelijk. Bekend voorbeeld: als het in Australië hoogzomer is, droomt Nederland van een nieuwe Elfstedentocht. In onze wintertijd heeft het zuidelijk halfrond, Australië dus, veel meer zon.

En omgekeerd, als het bij ons zomer is, op het noordelijk halfrond, is het in Australië winters.

Dat scheelt precies een half jaar, waarin de aarde exact een half rondje om de zon draait.

Hoe langer, hoe korter?

Het ritme van de seizoenen ervaar je ook in de geleidelijk variërende tijdstippen van zonsopgang en zonsondergang. Hoe vroeger op, hoe later onder, hoe langer het daglicht aanhoudt. Hoe langer de dag, hoe korter de nacht. Met als langste dag 21 juni. Daarna gaat het weer de andere kant op: later op, vroeger onder, kortere dagen, met als kortste dag 21 december. Je kunt er je klok op gelijkzetten.

Dat ook de locaties van zonsopkomst en zonsondergang elke dag verschuiven, is een bijzonder aspect van dit dynamische systeem. Dat gaat heel geleidelijk, maar je ervaart wel dat de dagen weer langer worden, of juist weer korter.

De zon, de bron

Het verhaal van de zon, met de dynamiek van licht en schaduw, en seizoenwisselingen, onderstreept de rol van de zon als bron voor leven op aarde. Ook voor het leven en welzijn van uw tuin. Zonder zonnewarmte, zal geen graszaadje ontkiemen, zonder wisseling van seizoenen, zal geen appel te plukken zijn. Enfin, vul maar in. U weet het wel.

Eigenlijk niets nieuws onder de zon

HOOFDSTUK 13

BUDGET? PRAAT EROVER !

Het is raadzaam om vooraf serieus na te denken over kosten. Gouden regel: een goed doordacht budget vooraf, voorkomt vervelende verrassingen achteraf. (Inderdaad, kan zo op een tegeltje, wij spreken uit ervaring.)

Transparantie voorkomt gedoe

We praten in Nederland niet makkelijk over geld. Maar dat is niet altijd handig. Zeker niet als het gaat over grotere aankopen, bijzondere diensten, of - concreet - het ontwerpen en realiseren van een droomtuin.

Zonder transparantie over de financiële aspecten van uw tuinproject is de kans op problemen groot. Dat geldt voor zowel de opdrachtgever als de uitvoerende partijen. Niemand wil achteraf een pittige rekening die je echt niet zag aankomen. Of vooraf een offerte die veel hoger uitvalt, dan je had verwacht. Zelfs zo, dat je het ideale plan moet inruilen voor iets anders. En of dat alternatief dan voldoet aan de wensen?

Goed nadenken over je budget! Hoe dan?!

Een tuinontwerp - en de uitvoering daarvan - is natuurlijk heel anders dan de aankoop van een bankstel, een auto, of een brood bij de bakker. Anders gezegd: een tuinontwerp is altijd maatwerk en heeft dus altijd een uniek prijskaartje. Dat kaartje hangt af van vele variabelen, zoals omvang, ligging, grond, regelgeving. Bovendien zijn uw persoonlijke wensen en keuzes medebepalend voor het benodigde budget. Is het dan toch mogelijk om vooraf tot een indicatief en betrouwbaar prijskaartje te komen?

Jawel, zeker. Gelukkig maar, anders was het voor ons ook lastig werken.

TIP: Denk vooraf na over het budget!

We praten in Nederland niet gemakkelijk over geld. Maar dat is niet altijd handig. Zeker niet als het gaat over het ontwerpen en realiseren van een droomtuin. Praat erover!

De budget generator.

Wij werken met een eigen budget-generator - u ziet het hieronder. Met deze handige tool krijgt u een beeld van de mogelijkheden. Het werkt eenvoudig. U kiest om te beginnen een van de drie tuin-sferen (- de functionele tuin, de creatieve tuin, de droomtuin). Vervolgens vult u in hoeveel vierkante meters uw nieuwe tuin telt. (Die heeft u immers goed opgemeten.) De budget-generator berekent dan een betrouwbare prijsindicatie (*).

* **Let op:** de getoonde prijs geldt per m². Inclusief arbeid en BTW

www.tuinontwerp.studio/budget

HOOFDSTUK 14

TOT SLOT: EN NU AAN DE SLAG

Voor de duidelijkheid: je ontwerpt een tuin natuurlijk niet alleen aan de tekentafel. Integendeel: de vertaalslag van ontwerp naar de praktijk buiten is heel belangrijk. Het doel van de reis is immers om op basis van een doordacht en uitgebalanceerd (stappen)plan je droomtuin te kunnen realiseren. Dat lukt alleen als het tuinontwerp praktisch en logisch uitvoerbaar is.

Het risico bestaat - en wij zien regelmatig voorbeelden - dat fraai uitgedachte situaties, die op papier zouden moeten kunnen, bij de uitvoering lelijk mislopen.

Jazeker, op die tekening past altijd alles. Maar de praktijk is weerbarstig. Tenminste, als je niet voldoende oog hebt voor het belang van de juiste vertaalslag.

Met andere woorden: hou tijdens het ontwerpen scherp in de gaten of een bedachte oplossing of toepassing, wel realiseerbaar is.

Kortom, blijf altijd praktisch nadenken en stel jezelf steeds deze vraag: 'Is het ontwerp dat ik heb bedacht echt uitvoerbaar? En hoe dan?'

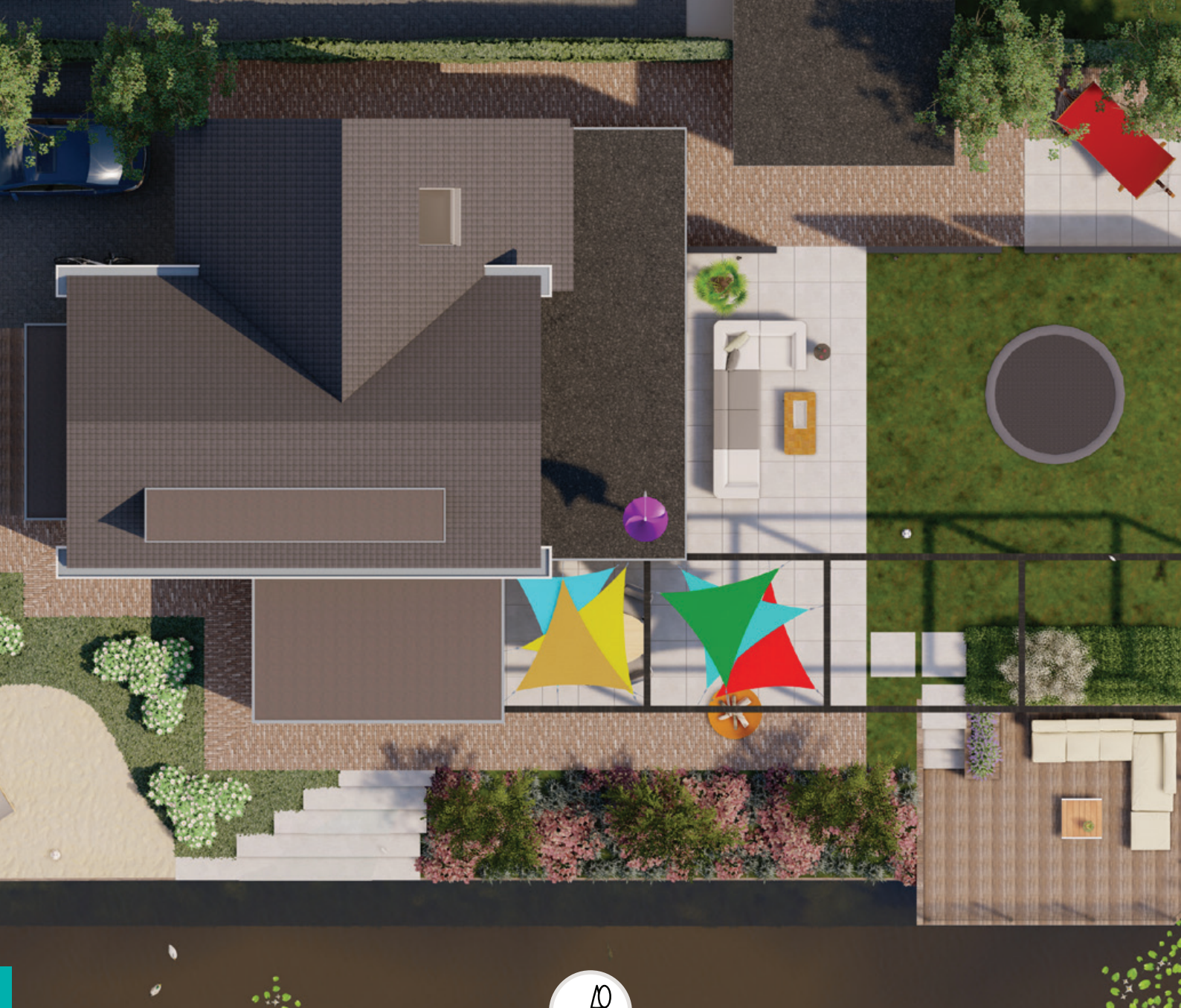
Wij benadrukken graag nogmaals even hoe belangrijk het is om al in het vroegste stadium van een tuinontwerp rekening te houden met deze (en andere) aspecten.

Een kwestie van optimaal gebruik maken van mogelijkheden, en slim inspelen op de vaste en variabele factoren. Het is goed om hiermee rekening te houden bij de inrichting en indeling. Denk bijvoorbeeld aan het bepalen van de locatie van een terras, erfafscheidingen, overkappingen. Denk na over je beplantingsplan. Een lichtplan, en meer.

Dit maakt het ontwerpen van je tuin tot een mooie uitdaging. Daarin zijn wij graag een klankboard. Wat ons betreft is de boodschap: ga ervoor, volg je plan stap voor stap, naar het gewenste eindresultaat:

Jouw ultieme droomtuin!

**TUIN
ONTWERP**
STUDIO